

ภาคผนวก

เอกสารหมายเลขที่ 1

การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญในการวิจัยปัญหาด้านสุขภาพ

คำชี้แจง

สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ โดยคณะกรรมการวิจัยสาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์ มีความประสงค์ที่จะจัดลำดับความสำคัญของงานวิจัยด้านสุขภาพ เพื่อเตรียมการสำหรับการจัดสรรงบประมาณการวิจัยด้านสุขภาพในอนาคต (ระยะ 3-5 ปี) จึงสนับสนุนให้ มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ดำเนินการในรูปคณะทำงานจัดทำข้อเสนอแนะทางวิชาการเพื่อใช้เป็นแนวทางการให้ทุนดังกล่าว

คณะทำงานฯ ได้วางแนวทางของการทำงานในครั้งนี้ว่า จะสร้างการมีส่วนร่วมของนักวิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องในงานด้านสุขภาพให้มากที่สุด ในกระบวนการร่วมกำหนดความสำคัญของปัญหาการวิจัยด้านสุขภาพ โดยจะมีกระบวนการสำคัญ 2 ส่วนคือการสำรวจความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ และจัดการประชุมเพื่อหาข้อสรุปลำดับความสำคัญของการวิจัยในรายภาค ก่อนที่จะรวบรวมและวิเคราะห์เพื่อเสนอต่อคณะผู้เชี่ยวชาญประชุมเพื่อหาข้อสรุปเป็นลำดับความสำคัญในระดับประเทศต่อไป

การสำรวจความคิดเห็นเพื่อจัดลำดับความสำคัญของงานวิจัยด้านสุขภาพในครั้งนี้ คณะทำงานฯ ได้พิจารณาผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหนึ่งเพื่อให้ความคิดเห็นและสะท้อนปัญหาที่สมควรลงทุนเพื่อวิจัยในระดับประเทศ และในระดับภาค และพิจารณาเห็นว่า ความเห็นของท่าน ในฐานะผู้วิจัย/ผู้รับผิดชอบงานด้านสุขภาพโดยตรง จะช่วยให้คณะทำงานฯ ได้ข้อมูลปัญหาและแนวทางการวิจัยด้านสุขภาพที่กว้างขวางรอบด้านมากยิ่งขึ้น เพื่อนำไปวิเคราะห์และจัดการประชุมเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ ให้สามารถวางแผนและสนับสนุนการวิจัยของประเทศให้สามารถตอบสนองและแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุด

ในแบบสอบถามนี้ มี 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวท่าน ส่วนที่ 2 ข้อที่ 1 เป็นการพิจารณาลำดับความสำคัญของปัญหาที่สมควรมีการลงทุนการวิจัยตามความรู้และประสบการณ์ของท่าน โดยใช้ข้อมูลภาระโรคจากการคำนวณของสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา และในส่วนที่ 2 ข้อที่ 2 เป็นการสอบถามเพื่อให้ท่านให้ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาสำคัญของการวิจัยด้านต่างๆ ในแต่ละปัญหาสุขภาพที่ท่านเห็นว่ามีมีความสำคัญ

คณะทำงานขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาสละเวลาตอบแบบสำรวจนี้ และเพื่อเป็นการขอบคุณในความร่วมมือของท่าน คณะทำงานจะจัดส่งของสมนาคุณตามรายการในเอกสารที่แนบมานี้ ตามที่ท่านเลือกให้แก่ท่านต่อไป

นายแพทย์สมศักดิ์ ชุณหรัศมิ์

เลขาธิการมูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ

ผู้ประสานงานกลางคณะทำงาน

การจัดลำดับความสำคัญงานวิจัยด้านสุขภาพ

เลขที่แบบสอบถาม

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ ลำดับโรคที่มีความสำคัญในการวิจัย

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

โปรดกาเครื่องหมาย X ลงในช่อง และกรอกข้อมูลลงในช่องว่าง

1.ท่านสังกัดหน่วยงานใด

ภาควิชา.....
คณะ
มหาวิทยาลัย

หน่วยงานภายในกระทรวงสาธารณสุข
ชื่อหน่วยงาน

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด.....

โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน
จังหวัด

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 2 : ลำดับโรคที่มีความสำคัญในการลงทุนเพื่อการวิจัย

ข้อ 1 กรุณา เรียงลำดับโรคที่ท่านพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความสำคัญสมควรลงทุนเพื่อการวิจัยสูงสุด 10 ลำดับแรก โดยอาจพิจารณารายชื่อโรคที่มีขนาดของ DALY สูงเป็น 20 ลำดับแรก (ตามตารางข้อมูล DALY ที่แนบมา) และ/หรือ ข้อมูลโรคหรือภาวะสุขภาพอื่นที่เป็นปัญหาในพื้นที่รวมทั้งโรคอุบัติใหม่ ที่ท่านเห็นว่ามีความสำคัญ

ลำดับโรคที่มีความสำคัญในการลงทุนเพื่อการวิจัย
1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

ข้อ 2 จากโรค 10 โรคแรกในข้อ 1 ที่ท่านเห็นว่ามีมีความสำคัญสำหรับการลงทุนเพื่อการวิจัย ขอให้ท่านให้คะแนนจากความรูของท่านว่าแต่ละปัญหามีลักษณะสำคัญในแต่ละด้าน (3 ด้าน) อย่างไร โดย ทับตัวเลขที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด (สามารถพิจารณาตัวอย่างข้างท้ายประกอบ)

1 = มีน้อยที่สุด, 2 = มีน้อย, 3 = มีปานกลาง, 4 = มีมาก, 5 = มีมากที่สุด

ชื่อโรค	ความรู้ที่จำเป็นต่อการแก้ไขปัญหา					เทคโนโลยีที่สามารถนำมาใช้แก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างดี					ระบบบริการมีความสามารถแก้ไขปัญหานี้ได้เพียงใด				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1.															
โปรดเขียนคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบสำหรับแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับโรคนี้ว่าทำไมท่านจึงให้คะแนนตามที่ให้มา															
2.															
โปรดเขียนคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบสำหรับแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับโรคนี้ว่าทำไมท่านจึงให้คะแนนตามที่ให้มา															
3.															
โปรดเขียนคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบสำหรับแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับโรคนี้ว่าทำไมท่านจึงให้คะแนนตามที่ให้มา															
4.															
โปรดเขียนคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบสำหรับแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับโรคนี้ว่าทำไมท่านจึงให้คะแนนตามที่ให้มา															
5.															
โปรดเขียนคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบสำหรับแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับโรคนี้ว่าทำไมท่านจึงให้คะแนนตามที่ให้มา															
6.															

ชื่อโรค	ความรู้ที่จำเป็นต่อการแก้ไข้ปัญหา	เทคโนโลยีที่สามารถนำมาใช้แก้ไข้ปัญหาได้อย่างดี	ระบบบริการมีความสามารถแก้ไข้ปัญหาได้เพียงใด
โปรดเขียนคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบสำหรับแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับโรคนี้ว่าทำไมท่านจึงให้คะแนนตามที่ให้มา			
7.	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
โปรดเขียนคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบสำหรับแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับโรคนี้ว่าทำไมท่านจึงให้คะแนนตามที่ให้มา			
8.	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
โปรดเขียนคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบสำหรับแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับโรคนี้ว่าทำไมท่านจึงให้คะแนนตามที่ให้มา			
9.	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
โปรดเขียนคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบสำหรับแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับโรคนี้ว่าทำไมท่านจึงให้คะแนนตามที่ให้มา			
10.	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
โปรดเขียนคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบสำหรับแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับโรคนี้ว่าทำไมท่านจึงให้คะแนนตามที่ให้มา			

ตัวอย่าง

ชื่อโรค	มีความรู้ที่จำเป็นต่อการแก้ไข้ปัญหา	มีเทคโนโลยีที่สามารถนำมาใช้แก้ไข้ปัญหาได้อย่างดี	ระบบบริการมีความสามารถแก้ไข้ปัญหาได้เพียงใด
โรคความดันโลหิตสูง	1 X 3 4 5	1 2 3 X 5	1 2 X 4 5
โปรดเขียนคำอธิบายเพิ่มเติมประกอบสำหรับแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับโรคนี้ว่าทำไมท่านจึงให้คะแนนตามที่ให้มา	เรายังมีความรู้ไม่มากนักว่า อะไรคือสาเหตุของ essential Hypertension ทำให้ป้องกันโรคได้ยากมาก	มียารักษาโรคที่ออกมาใหม่ ๆ และดีขึ้นกว่าเดิมเรื่อย ๆ	คนไข้ที่เป็นโรคนี้ยังไม่ได้รับการดูแลได้มากเท่าที่ควรและความต่อเนื่องของการดูแลก็ยังไม่ดี

คำอธิบายศัพท์

(ดัชนีปีสุขภาวะที่สูญเสียปรับด้วยความบกพร่องด้านสุขภาพ)

DALYs หรือ Disability – Adjusted Life Years

เป็นดัชนีชี้วัดสุขภาพแบบองค์รวม (composite health indicators) โดยคำนวณจากความสูญเสีย (นับเป็นจำนวนปี) ที่เกิดจากการตายก่อนวัยอันควรและความสูญเสียจากการป่วยและพิการ เพื่อนำมาใช้เปรียบเทียบให้เห็นเป็นภาระของโรค (Burden of Disease) ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ดัชนีนี้เริ่มใช้เมื่อปี 1990 ในการศึกษา Global Burden of Disease and Injury (GBD) ซึ่งเป็นการศึกษาความร่วมมือระหว่าง องค์การอนามัยโลก ธนาคารโลก และคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยฮาร์เวิร์ด โดยปรับปรุงจากแนวคิดเรื่องการคำนวณปีที่สูญเสียที่เกิดขึ้นจากการตายก่อนวัยอันควร (potential years of life lost due to premature death, YPLL)

การประมาณค่า DALYs ของแต่ละโรคหรือภาวะสุขภาพเป็นการคำนวณโดยใช้ฐานจาก ผลรวมของจำนวนปีที่สูญเสียไปเนื่องจากการตายก่อนวัยอันควร (Years of life lost due to premature mortality, YLL) ในประชากร รวมกับ จำนวนปีที่ควรมีสภาพดี แต่กลับสูญเสียไปเนื่องจากการป่วยและความพิการ (healthy years lost due to disability, YLD)

$$\text{DALY} = \text{YLLs} + \text{YLDs}$$

YLLs หรือ Years of life lost

เป็นส่วนของการคำนวณความสูญเสียจากการตายในการคำนวณภาระโรค โดยใช้ฐานคำนวณจากอายุคาดหมายเฉลี่ยของประชากร (life expectancy) โดยใช้อายุคาดหมายเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด เป็นฐานการคำนวณซึ่งตามการคำนวณ DALYs ที่ใช้อ้างอิงนี้ ใช้อายุคาดหมายเฉลี่ยประชากรเมื่อแรกเกิด เพศหญิงจะมีอายุ 82.5 ปี และ 80 ปี ในเพศชาย ตามที่ใช้ใน GBD ในการคำนวณอาจเพิ่มเติมโดยปรับลดได้ตามสัดส่วนที่เหมาะสม (discounting) ให้นำหนักแก่กลุ่มอายุต่างๆ ไม่เท่ากันได้

The simplified formula of YLL without discounting and age weights is:

$$\text{YLL} (0,0) = \sum d_x * e_x$$

Where e_x is the expectation of life at each age x based on standard life expectancy, and d_x is the number of dates at age x .

YLDs หรือ Years lived with disability

เป็นการคำนวณความสูญเสียของการมีชีวิตที่ควรมีชีวิตอย่างปกติสุข เนื่องจากการพิการ / ป่วย พิการณปีที่ยป่วยหรือพิการไปจนถึงอายุขัยเฉลี่ย

Basic formula for YLD is:

$$\text{YLD} = I * DW * L$$

Where I is the number of incident cases in the reference period, DW is the disability weight and L is the average duration of disability

Top Twenty causes of burden (DALYs) by sex, Thailand 1999

ลำดับที่	รายชื่อโรคตาม DALYs ของประเทศ ปี1999			
	ชาย	DALYs (%)	หญิง	DALYs (%)
1	HIV/AIDS	960,087 (17)	HIV/AIDS	372,947 (9)
2	Traffic accidents	510,907 (9)	Stroke	280,673(7)
3	Stroke	267,567 (5)	Diabetes	267,158 (7)
4	Liver cancer	248,083 (4)	Depression	145,336 (4)
5	Diabetes	168,372 (3)	Liver cancer	118,384 (3)
6	Ischaemic heart disease	164,094 (3)	Osteoarthritis	117,994 (3)
7	COPD(emphysema)	156,861 (3)	Traffic accidents	114,963 (3)
8	Homicide and violence	156,371 (3)	Anaemia	112,990 (3)
9	Suicide	147,988 (3)	Ischaemic heart disease	109,592 (3)
10	Drug dependence /harmful use	137,703 (2)	Cataracts	96,091 (2)
11	Alcohol dependence /harmful use	130,654 (2)	COPD(emphysema)	93,387 (2)
12	Cirrhosis	117,527 (2)	Deafness	87,612 (2)
13	Lung cancer	106,120 (2)	Lower respiratory tract infections	84,819 (2)
14	Drownings	98,464 (2)	Low birth weight	83,879 (2)
15	Depression	95,530 (2)	Dementia	70,191 (2)
16	Osteoarthritis	93,749 (2)	Anxiety disorders	66,992 (2)
17	Tuberculosis	93,695 (2)	Schizophrenia	60,800 (2)
18	Deafness	93,497 (2)	Tuberculosis	60,643 (2)
19	Low birth weight	91,934 (2)	Birth trauma & asphyxia	57,488 (1)
20	Anaemia	87,610 (2)	Nephritis& nephrosis	55,258 (1)